

PRILOGA 12**A) ZAHTEVE ZA IZBOLJŠANJE VARNOSTI IN VAROVANJE ZDRAVJA DELAVCEV, KI SO LAHKO OGROŽENI ZARADI EKSPLOZIVNIH ATMOSFER****Uvodna opomba**

Obveznosti, predpisane v tej prilogi, veljajo za:

- prostore, razvrščene kot eksplozijsko ogrožene v skladu s Prilogo 11 tega pravilnika, kadar je to zahtevano zaradi lastnosti delovnih mest, delovišč, uporabljene opreme, snovi ali nevarnosti, ki jo povzročajo dejavnosti, povezane s tveganji eksplozivnih atmosfer;
- opremo za eksplozijsko neogrožene prostore, ki se zahteva za varno delovanje opreme v eksplozijsko ogroženih prostorih ali ga pomaga zagotoviti.

1. Organizacijski ukrepi**1.1 Usposabljanje delavcev**

Delodajalec mora zagotoviti tistim, ki delajo v prostorih, v katerih lahko nastanejo eksplozivne atmosfere, zadostno in ustrezno usposabljanje v zvezi z varovanjem pred eksplozijami.

1.2 Pisna navodila in dovoljenja za delo

Kadar se dovoljenje za delo zahteva v elaboratu eksplozijske ogroženosti:

- mora delo v eksplozijsko ogroženih prostorih potekati v skladu s pisnimi navodili, ki jih izda delodajalec,
- se mora za opravljanje nevarnih dejavnosti in dejavnosti, ki lahko tako vplivajo na drugo delo, da nastanejo nevarnosti, uporabiti sistem dovoljenj za delo.

Dovoljenje za delo mora pred začetkom dela izdati odgovorna oseba.

2. Ukrepi protieksplozijske zaščite

2.1 Vsako uhajanje oziroma namerni ali nenamerni izpust vnetljivih plinov, hlapov, megle ali gorljivega prahu, ki lahko povzročijo nevarnost eksplozije, je treba ustrezno odvajati ali odstraniti v varen prostor. Če to ni izvedljivo, se mora varno zadržati ali narediti varnega z drugim ustreznim postopkom.

2.2 Če eksplozivna atmosfera vsebuje več vrst vnetljivih plinov, hlapov, megle ali prahu, morajo biti zaščitni ukrepi primerni za največje možno tveganje.

- 2.3 Pri preprečevanju nevarnosti vžiga v skladu s 35. členom tega pravilnika je treba upoštevati tudi elektrostatične naelektritve in razelektritve, pri katerih delavci, oprema oziroma snovi delujejo kot nosilec ali proizvajalec naboja. Delavci morajo imeti ustrezna delovna oblačila in obutev iz materialov, ki ne povzročajo elektrostatičnih naelektritev oziroma razelektritev, zaradi katerih se lahko vžgejo eksplozivne atmosfere.
- 2.4 Naprave, oprema, zaščitni sistemi in vse pripadajoče povezovalne priprave se lahko uporabljajo samo, če je v elaboratu eksplozijske ogroženosti navedeno, da se lahko varno uporabljajo v eksplozivni atmosferi. To velja tudi za opremo in pripadajoče povezovalne priprave, ki po tem pravilniku niso oprema ali varnostni sistemi, če lahko njihova vključitev v napeljavo povzroči nevarnost vžiga. Treba je sprejeti ukrepe za preprečevanje zamenjav med povezovalnimi pripravami.
- 2.5 Sprejeti je treba vse ukrepe, da so delovno mesto, oprema in vse pripadajoče povezovalne priprave, ki so na voljo delavcem, načrtovani, izdelani, sestavljeni in vgrajeni ter se vzdržujejo in uporabljajo tako, da je čim manjše tveganje eksplozije. Če pa vseeno pride do eksplozije, omogočajo nadziranje in omejevanje eksplozije na delovnem mestu ali opremi. Za taka delovna mesta je treba sprejeti ustrezne ukrepe za zmanjševanje tveganj za delavce zaradi fizikalnih učinkov eksplozije.
- 2.6 Po potrebi je treba delavce vidno ali slišno opozoriti, da se umaknejo, preden pride do eksplozije.
- 2.7 Kadar se zahteva v elaboratu eksplozijske ogroženosti, je treba zagotoviti izhode v sili in jih vzdrževati, da lahko delavci ob nevarnosti nemudoma in varno zapustijo ogrožene prostore.
- 2.8 Preden se delovno mesto, ki je v prostoru, v katerem lahko nastanejo eksplozivne atmosfere, prvič uporabi, je treba preveriti protieksplozijsko zaščito v celoti. Treba je vzdrževati vse razmere, ki so potrebne za zagotavljanje protieksplozijske zaščite. Tako preverjanje mora opraviti organ za ugotavljanje skladnosti iz 50. člena tega pravilnika skladno z zahtevami tega pravilnika.
- 2.9 Glede na oceno tveganja je treba upoštevati:
- če lahko izpad električne energije povzroči dodatne nevarnosti, mora biti omogočeno varno obratovanje opreme in zaščitnih sistemov neodvisno od ostalega sistema;
 - obstajati mora možnost varne ročne zaustavitve opreme in zaščitnih sistemov, vključenih v avtomatske procese, ki odstopajo od predvidenih delovnih razmer. Vendar lahko to storijo samo delavci, ki so za to pristojni;
 - pri zaustavitvi v sili je treba nakopičeno energijo zmanjšati in omejiti kolikor je mogoče hitro in varno, da ne pomeni več nevarnosti.

B) MERILA ZA IZBIRO OPREME IN VARNOSTNIH SISTEMOV

Če ni drugače navedeno v elaboratu eksplozijske ogroženosti, ki temelji na oceni tveganja, je treba opremo in varnostne sisteme za vse prostore, v katerih lahko nastanejo eksplozivne atmosfere, izbrati na podlagi kategorij, opisanih v tem pravilniku.

V teh conah je treba uporabiti naslednje kategorije opreme, če so primerne za pline, hlape, meglo oziroma prah, kadar je primerno:

- v coni 0 ali coni 20, oprema kategorije 1,
- v coni 1 ali coni 21, oprema kategorije 1 ali 2,
- v coni 2 ali coni 22, oprema kategorije 1, 2 ali 3.